

Industrial relations in Spain - strong conflicts, weak actors and fragmented institutions / Holm-Detlev. Köhler // Empl. Relat. - 2018, nr 4, s. 725-743, tab. bibliogr.

Zbiorowe stosunki pracy w Hiszpanii - silne konflikty, słabi aktorzy i fragmentaryczna instytucjonalizacja.

Autor dokonuje rekonstrukcji rozwoju zbiorowych stosunków pracy w Hiszpanii od czasu demokratycznej transformacji tego kraju, oraz analizuje aktualne dylematy, przed którymi stają społeczni i polityczni aktorzy sceny dialogu społecznego, w kontekście długotrwałych zawirowań o charakterze ekonomicznym. W swoich rozważaniach przyjmuje on perspektywę ekonomii politycznej, identyfikując Hiszpanię jako szczególny przypadek nowoczesnego kapitalizmu z historycznie uwarunkowanym systemem instytucji dialogu społecznego. Omawia pokrótce formowanie się i strategie głównych aktorów zbiorowych systemów pracy oraz badania akademickie dotyczące tego zagadnienia prowadzone na przestrzeni lat. Rezultaty przeprowadzonych analiz wskazują, że podstawy prawne późnej industrializacji Hiszpanii oraz nieco peryferyjny model gospodarki kapitalistycznej nadal kształtuje stosunki zawodowe w tym kraju. Wpływ aktualnych trendów w zakresie ekonomii i kryzys instytucjonalno-polityczny wpływa na aktorów dialogu społecznego, przesuując władzę w stronę indywidualnych pracodawców i osłabiając pozycję związków zawodowych, prawa pracownicze i model rokowań zbiorowych. Zauważa się dwuznaczne rezultaty tego procesu. Brak spójnego systemu instytucji rokowań zbiorowych oraz skuteczność działania politycznego administrowania ogranicza efektywność korporacyjnych uzgodnień i zawęża ich zasięg do wąskich strategii negocjacji trójstronnych. Hiszpania jest, zdaniem autora studium, najlepszym przykładem, że stosunki zawodowe zależą od specyfiki systemu krajowego kapitalizmu oraz kondycji ekonomicznej kraju i zasobów politycznej wymiany w państwie.